

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายในการส่งเสริมการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทย
คำสำคัญ	อนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ / การส่งเสริมการระงับข้อพิพาท / การระงับข้อพิพาททางเลือก
นักศึกษา	จณินธรณ์ พรานขุน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิสิต อินทมาโน
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2562

บทคัดย่อ

การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการมีความสำคัญมากในปัจจุบัน เนื่องจากมีข้อพิพาทที่เกิดจากการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก แม้ในประเทศไทยได้นำกระบวนการอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ แต่กลับมีปัญหาค้างข้อขัดข้องหลายประการ การศึกษานี้จึงมีเป้าหมายเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือ (1) เพื่อศึกษากฎหมายอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยและต่างประเทศ (2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายในการส่งเสริมการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย อันจะนำไปสู่การปรับปรุงข้อกฎหมายเพื่อให้อนุญาโตตุลาการของไทยมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยการศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการวิจัยเชิงเอกสารและได้ทำการศึกษากฎหมายเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกา จีน สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐเกาหลี

ประการแรก จากการศึกษาพบว่า กฎหมายอนุญาโตตุลาการที่มีอยู่หากนำมาปรับใช้กับการอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์อาจทำให้เกิดอุปสรรคและปัญหาได้ เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่รองรับวิธีการอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะ ประการที่สอง พบว่า มีปัญหาทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการยื่นคำเสนอข้อพิพาททาง

อิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาการส่งเอกสารพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาการสืบพยานทางอิเล็กทรอนิกส์ และปัญหาการทำคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งยังไม่มี ความเหมาะสมและเป็นอุปสรรคต่อการอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทย ประการที่สาม พบว่า การอนุญาโตตุลาการของไทยยังขาดองค์การในการกำกับดูแล และขาดการส่งเสริมการอนุญาโตตุลาการจากภาครัฐซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของไทย

จากผลการศึกษานี้ ประเทศไทยควรปรับปรุงกฎหมายเพื่อส่งเสริมอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ควรแก้ไขกฎหมายให้รองรับการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การยื่นคำเสนอข้อพิพาททางอิเล็กทรอนิกส์ การส่งเอกสารพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ การสืบพยาน โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้ และการทำคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ (2) ควรให้มีการจัดตั้งองค์กรเอกชนเพื่อกำกับดูแลอนุญาโตตุลาการ และ (3) ควรมีการออกกฎหมายส่งเสริมอุตสาหกรรมอนุญาโตตุลาการ เพื่อให้ภาครัฐเข้ามามีส่วนช่วยเหลือเพื่อเป็นการส่งเสริมระบบอนุญาโตตุลาการของไทยให้เป็นที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

THESIS TITLE	LEGAL PROBLEMS ON THE PROMOTION OF DISPUTE RESOLUTION BY ELECTRONIC ARBITRATION IN THAILAND
KEYWORDS	ELECTRONIC ARBITRAION / PROMOTION OF DISPUTE RESOLUTION / ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION
STUDENT	JANINTHORN PHRANKHUN
THESIS ADVISOR	ASSISTANT PROFESSOR DR. NISIT INTAMANO
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS BUSINESS LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2019

ABSTRACT

Dispute resolution by arbitration is very important nowadays due to the increasing number of disputes arising from electronic commerce. Even though Thailand has adopted the electronic arbitration process, there are still several problems. This study aims at finding the solutions to the legal problems in order to promote dispute resolution through electronic arbitration. The objectives of this study are: (1) to study the arbitration law relating to dispute resolution through electronic arbitration of Thailand and other countries, (2) to analyze legal problems in promoting dispute resolution through electronic arbitration in Thailand in order to improve the law and make it more effective and more reliable. This study is a qualitative study which involves documentary research and comparative study of laws in the United States, China, the United Arab Emirates, and Korea.

First, this study found that when the current arbitration law is applied to electronic arbitration, it may cause obstacles and problems since Thailand has no law to support electronic arbitration specifically. Second, this study found several legal problems such as problem with electronic submission of disputes, problem about sending electronic evidence documents, problems of electronic witness examination, problems of making electronic arbitration awards. Third, it found that Thai arbitration lacks regulatory organization and government support to promote dispute

resolution by arbitration. These factors are the important obstacle for arbitration development in Thailand.

From this study, Thailand should improve the law in order to promote electronic arbitration in 3 areas: (1) it should amend the law to support the disputes resolution through electronic arbitration and its process such as the submission of electronic disputes, sending electronic evidence documents, witness examination by providing a picture and sound transmission in the form of a video conference, and making electronic arbitration awards; (2) it should establish a private organization to regulate arbitration institutes. And, (3) it should have an arbitration industry promotion law to increase trust of arbitration in Thailand.